

Mérő László

egyetemi tanár

ELTE PPK Pszichológiai Intézet

A válság képlete

Media Hungary, 2018. május 9.

mero.laszlo@ppk.elte.hu

Többféle matek van (és kell is)

- Milyen magas egy átlagos 2 méter fölötti magyar?

203 cm

- Milyen korú egy átlagos 90 év fölötti?

93 év

- Mennyi a vagyona egy átlagos 5 milliárd forint feletti vagyonnal rendelkező magyarnak? (kb. 200 van)

22 milliárd Ft

- Mennyi a tőkéje a világban egy átlagos 5 milliárd dollár feletti tőkéjű cégnek? (2016. augusztus: 761 ilyen volt)

27 milliárd dollár

**Az első kettőt egészen másfajta matek írja le,
mint a második kettőt**

Ezek a matekok egyszerre vannak jelen az életünkben

A kórságot az első
matek írja jól le

A gyógyítását a
második matek írja
jól le

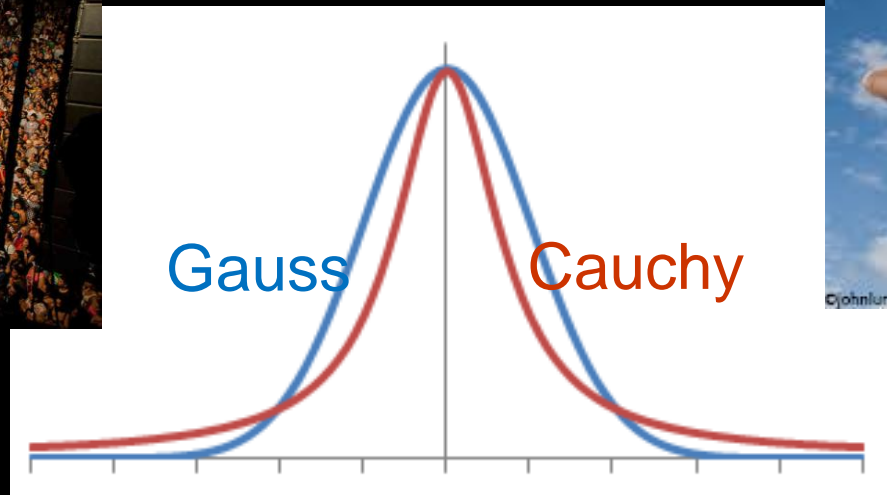
A kétfajta matek

A Gauss-eloszlás

- Sok apró komponens
- Variabilitás + stabilitás
- Tízszeres szóráson kívüli talán ha tízmillió évente...

A Cauchy-eloszlás

- Egy fő komponens
- Akármilyen kiugró értékek is elő-előfordulnak
- Szórás egyáltalán nincs

A fejlődés és a válság egy töről fakad

Veszteség

Nyereség

Veszély

Esély

wei-ji = válság

Egyéni válságok

Betegség

Pszichoszomatikus betegségek – **igen, van ilyen**
(amik nem „sérülések” vagy génhibák)

Munkahelyi krízis

Személyes ellentétek

Alkotói válság

Leépítések

Kapcsolati válság

„Úgy döntöttem, hogy elhiszem”

„Most nekem hiszel,
vagy a szemednek?”

Tersánszky Józsi Jenő példája

Gazdasági, társadalmi válságok

RÉGI

- Tőzsdei buborékok okozta válság
- Bizalmi válság

-
- A gazdasági modellek válsága
 - A társadalmi modellek válsága

ÚJ

A helyzet a válság végén

A rossz kérdés:

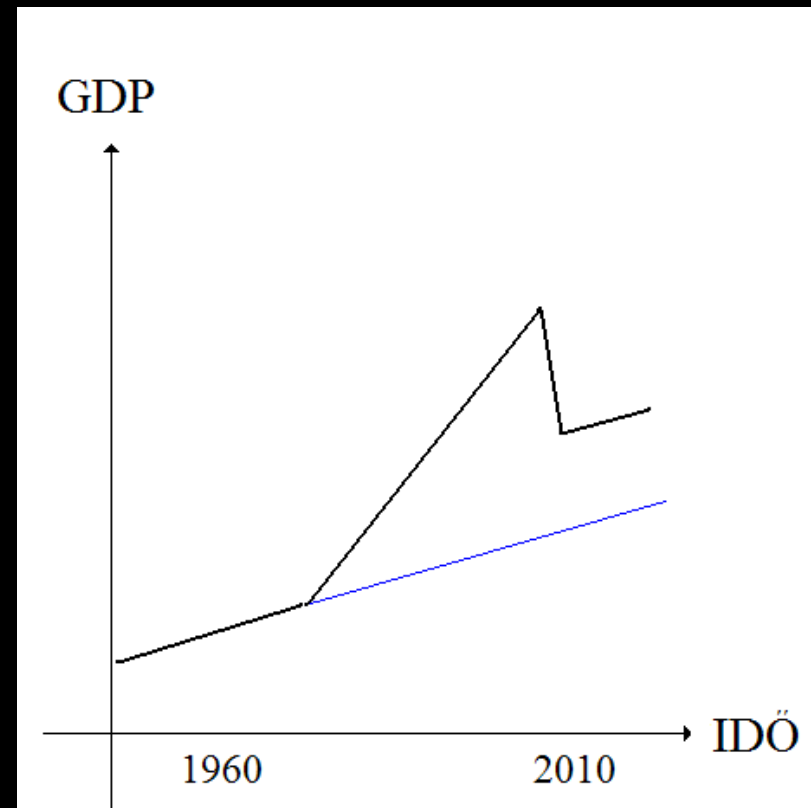
Szegényebbek vagyunk-e a válság után, mint előtte?
(persze hogy igen)

A jó kérdés:

Szegényebbek vagyunk-e a válság után, mint amilyenek lennénk, ha nem használtuk volna azokat a modelleket, amelyek a válsághoz vezettek?

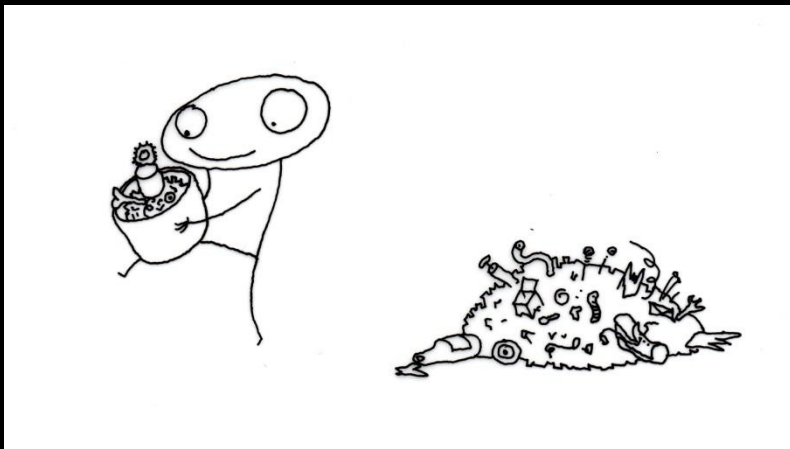
A válasz:

Nem!

Unokáink válságai

- Globális felmelegedés?
- Globális lehűlés?
- A Földnek csapódó aszteroida?
- Tömeges éhhalál?
- Tömeges neurózis a jóléttől?

Garantáltan nem tudhatjuk.
Amit tehetünk: legyenek
minél gazdagabbak, hogy
majd ők meg tudják oldani
azt, amit **akkor** kell majd

Hagyjunk az unokáinkra minél gazdagabb szemétdombot!

Kiszámíthatatlan, és mégis...

Azt, hogy a jövő milyen lesz, nem tudhatjuk.
De hogy milyen *lehet*, az rajtunk múlik